

Katoličani po vesoljnem svetu se v polnem obsegu navedajo velikega pomena šole kot velevažne ustanove za poduk in vzgojo mladine. Zato se po vseh državah, kjer stanujejo, borijo za kristijanizacijo šole. Oster boj v tem oziru se sedaj vrši v Nemčiji, kjer se katoličani neizprosno borijo za vzgojne pravice staršev, ki zahtevajo konfesionalno (versko) šolo. Tudi v naši državi se bliža čas, ko bo šolski zakon stopil v razpravo. Ako bodo vsi katoličani v naši državi stopili na branik za versko-moralno vzgojo mladine, ki je z jamčena edino-le v krščanski šoli, potem ni dvoma, da bodo naše zahteve zmagale.

Ob grobu slovenske prosvetne organizacije na Goriškem.

Končno smatram za svojo dolžnost, da se na obč. zboru Prosvetne zveze spominjamo tistih naših bratov, katerim luč narodne izobrazbe in prosvete ne sme več svetilni, ker jo hoče s silo pogasiti in zatreti nestrpni italijanski fašizem. Prejšnja leta nas je na občnem zboru razveselil pozdrav slovenske prosvetne organizacije iz Gorice. Sedaj je ta pozdrav izostal, ker je fašistovska zagrizenost uničala slovensko kulturno organizacijo, ki je leta 1926 štela 158 prosvetnih društev, med njimi 29 mladeniških in 45 dekliških zvez. Vsa ta društva so vzorno delovala na prosvetnem in verskem polju ter prinesla obilno sadov, kakoršni so obljubljeni samo nesebičnemu, požrtvovalnemu, z mučeništvom združenemu delu. Sedaj je to lepo delo nasilno presekan, fašisti so prosvetna društva razpustili in njih lastnino, če ne razdeljali, po večini konfiscirali. Z mesecem oktobrom so fašisti podpisali zadnje mrtvaške liste prelepi prosvetni organizaciji na Goriškem. Ob Vseh svetih so zasuli zadnji grob. Iz tega groba pa nam doni nasprotni obupni klic naših bratov: »Morituri vos salutem.« Mi jim danes ta obupni pozdrav vračamo z iskreno željo, naj bi se vsaka slovenska družina na Goriškem in Tržaškem pretvorila v prosvetno organizacijo zlasti za mladino in ono deco, ki jo hoče potujčiti italijanska državna šola. Rešiti slovensko deco ter jo ohraniti slovenskemu narodu: to mora biti glavna naloga naših bratov v Italiji. Ako se to posreči, bo kmalu prišel čas, ko bo slovenska prosvetna organizacija na Goriškem zopet vstala iz groba.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Veseljje nad pogodbo s Francijo je po vsej državi prav velikansko. Saj je z njo zasiguran trajen mir, da bode naša država zdaj tem lažje šla na delo za notranjo ureditev države in rešitev gospodarske krize.

1600 vagonov žita za bedne kraje. V skupščini je vladna večina, v kateri je naša SLS, sklenila pozvati vlado, da naj 1600 vagonov žita, ki je na državnem posestvu v Belju, proda po najugodnejših cenah za one kraje naše države, kjer vlada lakota radi suše.

500 milijonov za regulacijo rek: Regulacijo naših velikih rek bo vzela naša vlada resno v roke. V ta namen se bo najelo 500 milijonov dinarjev posojila na dolgo dobo let in se bodo s tem denarejem začele regulirati reke: Sava, Drava in Mura.

Zakon za izjednačenje davkov mora vlada predložiti narodni skupščini do 20. novembra. Torej je vse vpitje nasprotnikov, da je sedanja vlada zoper zjednačenje davkov, gola laž in varanje ljudi.

Delo Radič-Pribečičeve zveze: skupaj večerjata, skupaj pijeta, skupaj zabavljata, to je vse njuno delo. Beograd se jima smeji, Hrvati pa bodo še kleli te svoje dične zastopnike.

Naša društva.

Gornja Sv. Kungota. V nedeljo 13. novembra smo se zbrali po sv. maši v društvenem prostoru, kjer je predsednik društva na kratko razložil ves križev pot naših zaslužnih bratov na Primorskem, nakar smo sklenili resolucijo: Zborovalci, zbrani na protestnem shodu dne 13. novembra 1927 v Gornji Sv. Kungoti, dvigajo svoj protest proti vsem nekulturnim krivicam, ki se gode nad našim narodom v Julijski Krajini, Zadru in Lastvu z zapiranjem narodnih šol, razpustom prosvetnih društev, zatiranjem tiska, preganjanjem duhovščine in učiteljstva, z nasilnim pretvarjanjem stoletja udomačenih krajev in lastnih imen, z uničevanjem privatne lastnine, kar vse se godi z vednostjo in privoljenjem cele oficijelne Italije. Jugoslovani ne morejo in nečejo nikdar pozabiti ali odreči se svojim bratom na Jadranu in v Julijskih gorah, kajti nobena državna meja ne more ločiti in izbrisati kulturnega, narodnega, jezikovnega in krvnega sorodstva.

Hajdina pri Ptuj. V dnevi 19. in 20. novembra priredi tukajšnja Dekliška zveza v proslavo petletnice svojega obstoja slavnostne »Materinske dneve« z naslednjim vsporedom: 1. dan 19. novembra: Ob sedmih sv. maši in pridiga. Pridigar vlč. g. župnik Skuhala. Ob pol devetih: otvoritveni govor v Društvenem domu. Od desetih do desetih predavanje: »Žena in družina.« Govori č. g. kaplan Verbanjšak. Od 10. do 11. ure predavanje: »Veliki osebni ideali krščanskih žena«, govori gdč. Stupca iz Maribora. Od 11. do 12. ure predavanje: »Higiiena in materina dolžnost v slučaju bolezni v hiši«, govori zdravnik g. dr. Jankovič iz Maribora. Od 12. do pol treh odmor. Od pol treh do pol štirih predavanje: »Materin vzgojni poklic«, govori gdč. Cilka Krekova iz Ljubljane. Od pol štirih do pol petih predavanje: »Stik doma s šolo in vstop otroka v življenje«, govori gdč. Stupca iz Maribora. Od pol pete in do pete ure: debata in sklep. Ob petih slovesne večerice in prilika za sv. spoved. — 2. dan 20. novembra. Ob šestih zjutraj rana služba božja s skupnim sv. obhajilom mater. Ob desetih pozna služba božja. Ob 11. uri skioptično predavanje. Ob dveh popoldne slovesne večerice. Ob treh popoldne slavnostna sklepna akademija v proslavo dr. Krekovega spomina. Na sporedu med drugim je tudi igra v dveh dejanjih »Mamici za god« in igra v treh

Demonstracije zavoljo Rapallo so bile po vsej državi velikanske. Marsikje so bili tudi spopadi med demonstranti in policijo, ki je hotela demonstracije preprečiti.

Slovenija dobi železnico na morje! Ena velikanska pridobitev za Slovenijo bo po zaslugi naše vlade železnica iz Slovenije na Jadransko morje. Proga bo šla preko Kočevja na Vrbovsko, kjer se pridruži železnici Zagreb—Sušak. V spomladi se bode začela že graditi. Za odpravo našega lesa in živine in sadja bo to velike koristi.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija mori. Ker sta Francija in Jugoslavija sklenili znano pogodbo, je Italija vsa iz sebe in ne ve, kaj bi storila proti tej politiki, ki ji je naenkrat prečrtala njene črne račune. Musolini se je spozabil tako daleč, da je znak fašizma — sekuro — dvignil nad kraljevski grb in državno zastavo. Si naj pa doma ohladijo svojo vročo kri.

Grška hoče enako zvezo s Francijo. Ker ima Francija zdaj z Jugoslavijo posebno zvezo in tudi že z Rumunijo, hoče v to zvezo stopiti tudi Grška. Za Grško bi bilo to zelo dobro, toda do zdaj je bila še precej odvisna od Italije.

Bolgarija je v zadregi. Z ozirom na novo pogodbo med Francijo in Jugoslavijo, je Bolgarija prišla v zadrego. Kralj se je vrnil, vlada mirna sigurnost in bo zunanji minister najbrž odstopil.

V Rumuniji se še vedno pripravljajo zaradi prestola. Za Karola se je posebno izpostavil neki diplomat Manvilescu, ki pride zaradi tega pred vojaško sodišče. Princ Karl je izjavil, da se prestolu ne odpove, da pa noče z vojsko nastopiti za svoje pravice.

Nemčija plačuje. Da je Nemčija res premagana in da jo še zdaj tepe njena bojaželjnost, se pozna najbolj v tem, da mora Nemčija plačevati vojno odškodnino v visokih zneskih; letos ima v svojem proračunu 1.250 milijonov zlatih mark, kar znaša skoro že enkrat toliko kot naš državni proračun. Zato je v Nemčiji gospodarska stiska do skrajnosti huda.

V Rusiji preti nova revolucija. Že dalje časa se pripravljajo v Rusiji zoper vladujoče boljševike protirevolucija. Zadnja poročila pravijo, da se je ista že začela, da jo vodita Trocki in Zinovjev. Ako pride do tega, potem bo Rusija nekaj časa zopet hudo trpela, a morda jo to trpljenje — ozdravi. — Bog daj, ker narod je dober, le voditelje ima slabe.

Kaj je novega?

Shod SLS za mesto Maribor. Danes v četrtek, ob 8. uri zvečer se vrši v dvorani Zadruga gospodarske banke shod SLS za Maribor. O zunanji politiki bo podal poročilo g. nar. poslanec dr. Josip H o h n j e c, o notranje-političnem položaju g. poslanec Franjo Ž e b o t, o delovanju SLS pri mestni občini g. župan dr. Josip L e s k o v a r.

Vlom v župnišče pri Sv. Magdaleni v Mariboru. V župnišče je vlomil v noči od srede na četrtek ob 9. na 10. t. m. do zdaj še neznan, a zelo prefrigan vlomilec. Vlomil je skozi okno z vrta na ta način, da je prerezal šipo in sam odprl okno. V župniškovi pisarni je vse razmetal, vlomil v zaprte predale in pobral ves denar, kar ga je našel, okroglo 1300 Din.

Velik vlom. Na Tezmem pri Mariboru je delavsko konzumno društvo. V prodajalne prostore konzuma so vlomili doslej še neodkriti vlomilci in odnesli manufakturnega blaga za 14.331 Din.

Samomor in poskus samomora. Zadnji pondeljek zjutraj se je ustrelil v senca komaj 15 let stari učenec mariborske meščanske šole Martin Knuplež. Kmalu po prevozu v bolnico je izdihnil. Vzrok tega samomora je gotovo pomanjkljiva vzgoja. — Zadnje nedeljo zjutraj se je hotel obesiti pod mariborskim glavnim mostom 46 let stari Jakob Vertič. Samomorilca so še pravočasno odrezali z drevesa in ga predali v bolnico.

Blagoslovitev kapelice v Brestrnici. Nova kapelica v čast Srcu Jezusovemu se bo blagoslovila dne 27. novembra

dejanjih »Materina žrtev«. Ker so ti dnevi po svojem sporedu velevažni za vse ženstvo, zato vabimo vse ženske okoliške organizacije, da se zanesljivo udeležijo. Tudi v tehničnem oziru je za udeleženko vse pripravljeno. Zatorej, žene in dekleta od blizu in daleč, te dni vse na naš lepo Hajdino! — Pripravljalni odbor.

St. Ilj v Slov. goricah. Mladi navdušeni prosvetni delavci prirede v nedeljo, dne 20. novembra po večernicah v prostorih Slovenskega doma ljudsko žaloigro: »Mlinar in njegova hči«. Vabljeni domačini in sosedje!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Orlovski odsek obvešča vse prijatelje poštene zabave, da uprizori v nedeljo, dne 20. nov. ob 3. uri popoldne v Društvenem domu krasno 5. dejansko dramo »Mlinar in njegova hči«. — Ob tej priliki si lahko vsak poskrbi srečke orlovske stadionske loterije. V srečnem slučaju lahko zadenete krasne dobitke, kakršnih nima nobena loterija. Torej v nedeljo na svidenje sosedje in domačini!

Sv. Anton v Slov. goricah. Katoliško bralno društvo priredi v nedeljo, dne 20. novembra 1927 tombolo ali srečolov v društveni opekarini. Prodaja srečk in razdelitev dobitkov na licu mesta. Začetek ob 3. uri popoldne.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Bralno društvo priredi v nedeljo, dne 27. t. m., ob treh popoldne v Slomškovi dvorani Finžgarjevo misijonsko igro v treh dejanjih »Indijski sifoti« in pretresljivo tridejansko igro »Spokornica«. Sodelujeta pevski in tamburaški zbor zopet z novimi komadi. Ker je čisti dobiček namenjen katoliškimi misijonom, se pričakuje še posebno obilna udeležba.

Sv. Pavel pri Prob. Tukajšnja Orlovska mladina uprizori v nedeljo 20. t. m. ob 3 uri popoldne in ob 8. uri zvečer v Društvenem domu v St. Pavlu veseloigro »Veleturist« (burka v 3 dejanjih). Prijatelji poštenega razvedrila uljudno vabljeni! Bog živi! Odbor.

popoldne ob treh. Istočasno se bo blagoslovil zvon za kapelico, katerega je daroval stavbenik Nassimbeni. Pri slovesnosti igra godba Katoliške Omladine iz Maribora.

Grozen požar. Med železniškima postajama Pragersko in Cirkovce ob progi proti Ptuj leži vas Sikole. V četrtek, dne 10. t. m. ob 3. uri zjutraj je padla iskra iz lokomotive brzovlaka v slamnato streho in zanelila ogenj. Ravno v noči od srede na četrtek je divjal po celem Ptujskem polju vihar, ki je podpihoval požar z neverjetno naglico. Do tal je pogorelo v Sikolah devet poslopij. Trem posestnikom je ogenj uničil vse poljske pridelke, pohištvo, obleko, gospodarsko orodje, zgorela je tudi živina, govedo in svinje. Na kraj nesreče so odbrzele te-le požarne brambe: Sikole, Gorica, Podova, Maribor, Ptuj in Cirkovce. Gasilci so delali z vso vneto ter požrtvovalnostjo od tridešt na štiri do šeste ure zjutraj. Posrečilo se je požar toliko omejiti, da ni pri močnem vetru pogorela prav do tal cela velika vas. Vasi na Ptujskem polju se bile zadnja leta večkrat in prav občutno udarjene od požarov.

Trčenje avtomobila z vozom. V sredo popoldne 9. t. m. se je na cesti pred Slovensko Bistrico pripetila težka avtomobilna nesreča. Osební avto Sl. št. I. 971 je srečal pred Slov. Bistrico kmečki voz, katerega je vodila kmetica Frangež. Ko je avto privozil vstric voza, se je konj nenadoma splasil, skočil v sredino ceste ter se zaletel v avto, ki ga je podrl na tla. Voz se je prevrnil, posestnica je odletela v jarek ter zadobila pri tem težje poškodbe, dočim je konj poginil.

Nastavitev cestarjev. V najslabšem stanju v celi mariborski oblasti so ceste na Koroškem. Za zboljšanje in popravilo koroških cest je oblasti odbor storil že veliko in je nastavljal dni tudi štiri cestarje, ki bodo skrbeli za popravilo cestnih zvez.

Požigalec na delu. Okrog Ljutomera se zadnje čase neprestano množe požari. Dogodilo se je že več slučajev, da je bil požar najavljen s pismom in pri dotičnem posestniku je nato res gorelo. Požigalec grozi v pismu po navadi, da hoče uničiti vse premožnejše posestnike. V sredo, 9. t. m. je zopet gorelo v Stročji vasi pri Ljutomeru. Požar je tudi tu bil že naprej najavljen. Štirim posestnikom je pogorelo popolnoma vse imetje, rešili so le nekaj malega. Da bi ne bilo gasilcev tako kmalu na mestu, bi bila cela vas v nevarnosti, da postane žrtev požara. Kmetje so radi teh požarov v neprestanem strahu, ker se dosedaj požigalca še ni posrečilo izslediti.

Velik požar v Prekmurju. Pretekli teden je divjal požar v Srednji Bistrici v Prekmurju in upeljal 6 hiš. Požar je bil tem hujski, ker je vlek silen veter in se je plamen naglo širil. Škoda je zelo velika.

Novice od Kapele pri Radencih. Prva novica je prav vesela. V nedeljo smo prisostvovali prav lepi domači slovesnosti. Vršla se je namreč poroka pridne, dobre družbenke, vrle mladenke Zemljičeve Francike iz Radenc, katero bodo zelo pogrešale vse naše katoliške organizacije od Marijine družbe do pevskega zbora, ker je bila povsod ena najmarljivejših sotrudnic. Za tovarišico si jo je izbral istotako vrli mladenič Francišek Novak, ki je bil svoj čas tudi duša društvenega življenja pri Kapeli, a po s prav dobrim uspehom dovršeni vinorejski šoli nas je zapustil, da bi se priskrbel kot vinogradniški oskrbnik boljše bodočnost, kar mu iz celega srca želimo, dasi ga povsod doma pogrešamo. Na prijetni veseli gostiji so se dobrovoljni gostje spomnili tudi naših stradalajočih dijakov in tudi naših zatiranih bratov, trpinov v Primorju, ker je bil za nje ravno dinarski dan, ter so zbrali za oboje lepo vsoto po 180 Din, kar naj ljubi Bog vsem obilno poplača! Vrlemu mlademu paru pa želimo obilo sreče in božjega blagoslova na pot v novo življenje! — Druga novica pa je bolj žalostna. V petek zvečer je na Ptujski cesti vsled lahkomišelnosti nepredvidnosti 32 leten fant Franc Budja tako nesrečno skočil raz dirjačega avtomobila, da se je pri padcu ubil. Predvidnost v takih okoliščinah se lahkomišelnimi zlasti mladim ljudem posebno na srce polaga.

Predrzni tatovi. Dne 4. novembra so neznaní uzmoviši pri Sv. Barbari v Halozah vlomili pri oknu gostilne Rudolfa Debeljaka na borskem mostu ter odnesli cigarete za vred 10 dinarjev; dne 10. novembra pa je hotel ob 10. uri dopoldne neki hrvaški postopač iz Splita zlesti pod posteljo v kaplaniji

Za razvedrilo.

Rešitev ugank: Zjutraj po štirih, opoldne po dveh, zvečer pa po treh — to je človek kot otrok, kot odrasel in kot starček s palico. — Človeku je dobro samemu biti, če je — dedič. — Od Maribora do Celja jezdiš po glavni cesti, če solnce sije, vendar vedno le v senci, če jezdiš samo tam, kjer je senca, drugod pa greš peš.

Nové uganke: Ena, ki je nihče ne ugame: kaj je težje, 1 cent svinca ali 1 cent volne? — Kdo je dober, če je hud? — Katera ptica je golobu najbolj podobna?

Na kmetih. Gospa na letovišču reče kmetici: »Vaš fantek je pa zelo boječ!« — Kmetica: »To ima že od rojstva!« — Gospa: »Kako to?« — Kmetica: »Da si že na svet ni upal sam!« — Gospa: »Ne razumem!« — Kmetica: »No, on je eden od dvojkov!«

Pijanec vedno na dobičku. Gospod župnik so kregali Frančka-pijančka: »Glej, pijanča ti vendar krajša tvoje življenje!« — Franček-pijanček: »Gospod župnik, to nič ne škodi, pa sedaj vse po dvojno vidim, se pa zgliha!«

Doktor muzike. Z Dunaja je prišel doktor glasbe ali doktor muzike. Ljudje vedo, da imamo človeške in živalske doktorje, ali kaj naj dela doktor muzike, pa niso prav vedeli. Nekdo pa je stopil pred doktorja muzike neki človek in ga vprašal: »Ste vi doktor muzike?« — Doktor ponosno: »Seveda sem.« — Oni: »Potem pa prosim, da bi mi popravili to-le trompeto, ki jo je naš Franček potrl!«

Ni prav razumel. Učitelj fantku, ki se je kar s pritiskom prsta na nos useknil: »No, ali nimaš nobenega robca?« — Učenec: »Robec že imam, pa je čisto svež in ga ne smem pomazati.«

Kako ozdraviš kuro? Žena je potarnala moža: »Ti, ena naših kur ne nese nič več! Zaklati jo moram!« — Mož: »Ali misliš, da ji bo to kaj pomagalo?«

ANTON LEČNIK, URAR - ZLATAR - OPTIK
CELJE, GLAVNI TRG 4
 Največja zloga ur, zlatne in srebrne očala, poročni prstani. Kupuje srebrne kroge po najvišji cen. 1501

Proti arteriosklerozni mozga in srca se z uporabo naravne Franc Jožefove gorke vode doseže izpraznjevanje želodca brez vsakega napora. Specijalisti notranjih bolezni pričujejo o najboljšem uspehu Franc Jožefove vode pri skoraj popolnoma izčrpanih ljudeh. Dobiva se v lekarnah in drogerijah.